

Skolinspektionens budgetunderlag 2026–2028

Diarienummer: 2024:5297

Innehållsförteckning

Statens skolinspektions förslag	3
Sammanfattning	3
Statens skolinspektions anslag 1:2	4
1:2 ap Statens skolinspektion	4
Skolinspektionens tidigare budgetunderlag	4
Skolinspektionens pågående arbete	4
Investeringar i anläggningstillgångar	7
Lokalbehov	8
Förslag till finansiering	9
Räntekontokredit	10
Ändamålsenlighet i regler	10
Rapporter.....	10
Kommunal vuxenutbildning	10
Bedömning och betyg	11
Välfärdsbrott och våldsbejakande extremism	12
Remissyttranden.....	14

Statens skolinspektions förslag

Myndigheten lämnar följande förslag angående finansieringen av verksamheten under kommande period:

- Anslag 1:2 Statens skolinspektion ap. 1 anvisas 666 129 tkr för år 2026
- Anslag 1:2 Statens skolinspektion ap. 1 anvisas 681 166 tkr för år 2027
- Anslag 1:2 Statens skolinspektion ap. 1 anvisas 694 789 tkr för år 2028
- Anslagskrediterna fastställs till 3 procent av anslaget för vart och ett av åren 2026–2028
- Räntekontokrediterna fastställs till 32 000 tkr för vart och ett av åren 2026–2028
- Låneramen fastställs till 35 000 tkr för vart och ett av åren 2026–2028

Sammanfattning

I budgetunderlaget beskriver Skolinspektionen sitt pågående arbete och redovisar sina bedömningar av områden som påverkar myndighetens ekonomiska behov de kommande åren.

Skolinspektionens bedömning är att myndighetens nuvarande finansiering är stabil. Myndighetens anslag har under de senaste åren utökats successivt. Det förstärkta anslaget har syftat till och använts för att stärka kapaciteten i myndighetens inspektionsverksamhet. Även framöver planerar myndigheten för att öka antalet inspektioner per år.

Regering och riksdag har gett ett tillskott av ytterligare budgetmedel till myndigheten för 2025. Syftet är att Skolinspektionen ska kunna stärka granskningen av huvudmän och skolor, öka sin närvaro och göra fler inspektioner, bland annat fler oanmälda besök och en utökad inspektion av kommunal vuxenutbildning.

Skolinspektionen ser att vi kommer att behöva stabilisera oss i vår utökning av myndigheten framöver utifrån de ramar som regeringen har anvisat. Myndigheten ser behov av förtydligande rörande hur uppdragsgivarens förväntningar ser ut avseende omfattningen av granskningen av vuxenutbildningen, i synnerhet kommunal vuxenutbildning. Om myndigheten förväntas granska kommunal vuxenutbildning proportionerligt i samma storleksordning som grundskolan och gymnasieskolan kan det bli aktuellt med ett behov av förstärkning av resurser för åren 2027–2028. Alternativt behöver större omprioriteringar ske inom myndighetens granskningsverksamhet vid en sådan förväntan.

Statens skolinspektions anslag 1:2

1:2 ap Statens skolinspektion

Skolinspektionens tidigare budgetunderlag

Skolinspektionen har i tidigare budgetunderlag tagit upp olika uppgifter som kan komma att påverka anslaget på sikt. Till exempel den ökade komplexiteten i vissa utredningar myndigheten genomför kring huvudmän och skolor där det förekommer mer svårutredda situationer. Det har bland annat avsett utredningar vad gäller ägar- och ledningsprövning samt granskningen av vuxenutbildning på skolnivå. Detta gäller även för kommande år.

Skolinspektionens pågående arbete

Inspektion utifrån behovsanalys

Av regeringens instruktion för Skolinspektionen framgår att myndighetens tillsyn och kvalitetsgranskning ska genomföras med utgångspunkt i bland annat en behovsanalys. Behovsanalysen, och därefter urvalet, genomförs på olika sätt för olika inspektionsformer för att träffa så rätt som möjligt vad avser huvudmän eller skolor som ska inspekteras.

Detta arbetssätt innebär att Skolinspektionen inte bedriver så kallad frekvensinspektion, vilket innebär att alla skolenheter eller huvudmän ska besökas under ett visst tidsspänn. Vi strävar dock efter en närvaro i många skolor. Detta är, enligt Skolinspektionens uppfattning, ett ändamålsenligt sätt att styra en inspektionsmyndighet och ger en god användning av resurser och en högre träffsäkerhet.

Att myndigheten får fler regeringsuppdrag och en del mer komplexa ärenden där vi behöver utreda mer påverkar dock hur mycket och hur djupt vi kan granska utifrån vår behovsanalys.

Arbete med utökning av verksamheten

Under 2024 har myndighetens förstärkning av granskning inom vuxenutbildning fortsatt. Under innevarande läsår har myndigheten startat upp planerad tillsyn av kommunal vuxenutbildning på skolnivå vilket innebär ett fortsatt ökat fokus på skolformen kommunal vuxenutbildning. Förutom planerad tillsyn så har vi på uppdrag av regeringen bland annat gjort en kartläggning av undervisningstiden i kommunal vuxenutbildning¹ och genomfört en tematisk tillsyn av 20 enskilda utbildningsanordnare och folkhögskolor med beviljad betygsrätt för utbildning motsvarande

---

¹ Diarienummer 2022:11388

kommunal vuxenutbildning.² Skolinspektionen har därutöver publicerat en tematiskt kvalitetsgranskningsrapport om rektors arbete för rättvisande och likvärdiga betyg inom kommunal vuxenutbildning på entreprenad³. Vid årsskiftet 2024/2025 pågick ytterligare fem tematiska kvalitetsgranskningar, bland annat en av studie- och yrkesvägledningen i komvux⁴ och en om huvudmannens ansvarstagande för kvaliteten i utbildningar inom komvux på entreprenad genom avtal⁵. Ytterligare två tematiska tillsyner inom komvux pågår under 2025, *Arbetsplatsförlagt lärande på Barn och fritid inom kommunal vuxenutbildning på gymnasialnivå*⁶ och *Huvudmannens och rektorns ansvar för att nationella prov används och genomförs i kurser med obligatoriska nationella prov inom kommunal vuxenutbildning (komvux) på gymnasial nivå*⁷

Regering och riksdag har gett ytterligare medel 2025 för en permanent förstärkning av Skolinspektionen. Detta för att Skolinspektionen behöver öka granskningen av kommunal vuxenutbildning, inklusive svenska för invandrare (sfi), i syfte att stärka kvaliteten i den skolformen.

Utökningen av myndighetens budget möjliggör i första hand personalförstärkningar. Bedömningen är att det kommer att ta en viss tid innan vi kan skala upp verksamheten helt eftersom det tar tid och resurser i anspråk att rekrytera och introducera nya medarbetare. En ökad rekrytering kommer också innebära fler bakgrundskontroller och säkerhetssamtal.

Förstärkning av myndigheten på längre sikt

Vi ser att myndigheten kommer att behöva stabilisera sig i sin utökning framöver utifrån de ramar som regeringen har anvisat. Myndigheten ser behov av förtydligande rörande hur uppdragsgivarens förväntningar ser ut avseende omfattningen av granskningen av kommunal vuxenutbildning. Om myndigheten permanent ska förstärkas för en utökning av granskning av kommunal vuxenutbildning proportionerligt i samma storleksordning som skolformerna grundskola och gymnasieskola kan det bli aktuellt med ett behov av förstärkning av resurser åren 2027–2028. Alternativt behöver större omprioriteringar ske inom myndighetens granskningsverksamhet vid en sådan förväntan.

Vi ser vidare att även om myndigheten enligt förslag tillförs mer resurser år 2027 så kommer kostnadsökningar att medföra att myndigheten ändå i relation till den aviserade budgeten i viss mån får minska sin verksamhet.

---

² Diarienummer 2023:2525

³ Diarienummer 2023:4179

⁴ Diarienummer 2024:493

⁵ Diarienummer 2024:3781

⁶ Diarienummer 2024:420

⁷ Diarienummer 2024:9736

Om vissa medel och avgifter

När det gäller medel som myndigheten har fått för det så kallade skolkostnadsuppdraget har vi endast i begränsad utsträckning kunnat använda medlen under 2024 eftersom vi är beroende av föreskrifter och datauppgifter från Skolverket för att ta uppdraget vidare. Kostnader för detta uppdrag kan dock komma längre fram när det blir aktuellt att sätta igång arbetet med ett permanent uppdrag på Skolinspektionen. Skolinspektionen avvaktar ytterligare besked och vägledning i denna fråga.

När det gäller vår avgiftsbelagda verksamhet inom tillståndsprövning ser vi fortsatt att vi inte uppnår full kostnadstäckning, se mer nedan under rubriken *Förslag till finansiering*.

Ny teknik

Under 2025 kommer myndigheten att utvärdera hur vi kan använda ny teknik, som artificiell intelligens (AI) och robotalgoritmer (RPA) i vår verksamhet för att öka effektiviteten.

Myndigheten tittar på AI sedan en tid och följer utvecklingen med stort intresse. Vi ser områden där vi skulle kunna få stor hjälp i vår verksamhet, exempelvis vid transkribering av intervjuer i våra inspektioner samt sammanfatta den transkriberingen till en tjänsteanteckning.

Till vår hjälp har vi RISE (det oberoende statliga forskningsinstitutet) och vi samarbetar för att utvärdera deras generativa AI för att se om vi kan använda den eller liknande tjänster hos oss.

Vi har utmaningar med att de publika AI-tjänster som finns att köpa är molntjänster där vi behöver ta ställning till möjligheten att använda dem med hänsyn taget till såväl dataskyddslagstiftningen som arkiv- och offentlighets- och sekretesslagstiftningen. Det kan resultera i att vi behöver utveckla delar själva eller tillsammans med andra organisationer i samma situation.

Skolinspektionen ser vidare ett fortsatt behov av ett utvecklat it-stöd med anledning av ett ökat fokus på it-säkerhet med ny och befintlig reglering inom digitalisering som t.ex. NIS2-och och AI-förordningen.

Vi ser också ett behov av än mer samverkan med andra myndigheter av liknande storlek och verksamhet kring digitaliseringsfrågor.

Investeringar i anläggningstillgångar

Investeringar i anläggningstillgångar berör främst it och investeringar i hyrda lokaler.

Investeringar i it handlar bland annat om ett ökat behov av att utveckla myndighetens it-säkerhet.

Under kommande år tillkommer även investeringar i kontorslokaler och löpande återanskaffning av kontorsinventarier.

Skolinspektionen bedömer att myndighetens låneram behöver höjas till 35 miljoner kronor från år 2026.

Tabell 1: Verksamhetsinvesteringar (tkr)

	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräkning	2027 Beräkning	2028 Beräkning
Immateriella investeringar					
Datasystem, rättigheter m.m.	626	6 000	9 000	3 000	0
Materiella investeringar					
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	4 813	8 500	1 500	3 000	5 000
Byggnader, mark och annan fast egendom	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetsinvesteringar	6 114	1 000	0	0	2 000
Summa verksamhetsinvesteringar	11 553	15 500	10 500	6 000	7 000
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	11 553	15 500	10 500	6 000	7 000
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)	0	0	0	0	0
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)	0	0	0	0	0
Anslag (efter medgivande av regeringen)					
Summa finansiering	11 553	15 500	10 500	6 000	7 000

Tabell 2: Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar (tkr)

	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräkning	2027 Beräkning	2028 Beräkning
IB lån i Riksgäldskontoret	15 739	19 925	30 100	33 800	29 300
Nyupplåning (+)	11 466	15 500	10 500	6 000	7 000
Amorteringar (-)	-7 280	-5 325	-6 800	-10 500	-11 000
UB lån i Riksgäldskontoret	19 925	30 100	33 800	29 300	25 300
Beslutad/föreslagen låneram	27 000	32 000	35 000	35 000	35 000
Ränteutgifter	652	500	650	600	550
Summa amorteringar och ränteutgifter	7 932	5 825	7 450	11 100	11 550
Finansiering av räntor och avskrivningar					
Utgiftsområde 16 anslag 1:2 ap 1	7 936	5 825	7 450	11 100	11 550
Övrig finansiering	0	0	0	0	0
Summa finansiering	7 936	5 825	7 450	11 100	11 550

Tabellerna överensstämmer med inrapportering i Hermes. Anskaffning 87 tkr och avskrivning 4 tkr i december 2024 kommer att tas med på lån/amortering 2025.

Lokalbehov

Myndigheten arbetar löpande med sin lokalförsörjning för att säkerställa effektiva och ändamålsenliga lokaler inom befintliga ekonomiska ramar.

Under perioden 2026–2027 kommer hyresavtalen, i tur och ordning, att löpa ut för kontoren i Göteborg och Stockholm. I slutet av varje avtalsperiod görs alltid en utvärdering av lokalens lämplighet och de anpassningar som behöver göras kan ta investeringsramen i anspråk.

Det finns också anledning att se över om befintliga lokaler rymmer den personalökning som kommer att ske med anledning av att myndigheten kommer att utöka sin verksamhet under 2025.

Förslag till finansiering

Tabell 3: Förslag på finansiering år 2026–2028 (tkr)

	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräkning	2027 Beräkning	2028 Beräkning
Anslag					
Utgiftsområde 16 1:2 Statens skolinspektion ap.1	571 804	647 092	666 129	681 166	694 789
Avgiftsintäkter som disponeras	972	1 000	1 000	1 000	1 000
Övriga intäkter som disponeras	12 205	1 500	1 000	1 000	1 000
Varav intäkter av bidrag	9 584	1 500	500	500	500
Summa	584 982	649 592	668 129	683 166	696 789
Avgiftsintäkter som redovisas mot inkomsttitel					
2552 513 Avgifter för ansökningar om godkännande som enskild huvudman	6 595	7 355	7 000	7 000	7 000

Tabell 4: Avgiftsbelagd verksamhet enligt indelning i regleringsbrev (tkr)

	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Beräkning	2027 Beräkning	2028 Beräkning
Inkomsttitel 2552, 513 Avgifter för ansökningar om godkännande som enskild huvudman					
Intäkter	6 595	7 355	7 000	7 000	7 000
Kostnader	8 115	8 089	8 100	8 100	8 100
Akkumulerat resultat, utgående	-3 366	-4 100	-5 200	-6 300	-7 400

Den avgiftsbelagda verksamheten för tillståndsansökningar har genererat negativa ekonomiska resultat sedan starten 2019. Skolinspektionen har tidigare fått medgivande att täcka underskott med anslagsmedel. Verksamhetsgrenen tillståndsprövning har, trots arbete med effektiviseringar, fortsatt ett problem med att uppnå kostnadstäckning för de ansökningar som är avgiftsbelagda.

Även med beaktande av att avgifterna höjdes den 1 januari 2023 och att intäkterna har ökat något under 2024 konstaterar myndigheten att avgifterna fortfarande inte täcker de kostnader som uppstått i verksamheten.

Vi tar emot ett minskat antal ansökningar vilket minskar de storskalighetsfördelar som en större mängd ansökningar ger och flera ansökningar var avgiftsbefriade förra året i enlighet med övergångsbestämmelser i skollagen och gymnasieförordningen samtidigt som de belastar verksamhetens resurser. I myndighetens arbete med regeringsuppdraget att stärka tillståndsprövningen för att motverka välfärdsbrott ser vi vidare att vi snarare behöver lägga fler timmar än färre

på varje ärende. Just tillståndsprövningen är central i arbetet med att motverka att olämpliga och kriminella aktörer ges tillträde till skolområdet.

Skolinspektionen föreslår mot denna bakgrund att regeringen beviljar undantag från villkoret om full kostnadstäckning som anses föreligga enligt 5 § andra stycket avgiftsförordningen (1992:191).

Räntekontokredit

Tabell 5. Räntekontokredit i Riksgäldskontoret (tkr)

	2024 Utfall	2025 Prognos	2026 Prognos
Maximalt utnyttjad räntekontokredit under året	0	0	0
Minsta behållning på räntekontot under året	44 200	20 000	20 000
Behållning på räntekonto i Riksgäldskontoret	74 334	40 000	40 000
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	0	0	0
Beslutad/föreslagen räntekontokredit	32 000	32 000	32 000

Ändamålsenlighet i regler

Skolinspektionen gör bedömningen att de regler som gäller för verksamheten i princip är ändamålsenliga.

Myndigheten har under 2024 bland annat framfört dessa ändringsbehov i regleringen i våra olika rapporter och remissvar.

Rapporter

Kommunal vuxenutbildning

Utifrån bland annat rapporten om *Undervisningstiden i kommunal vuxenutbildning*⁸ så lyfte Skolinspektionen i sin årsrapport för 2023⁹ att det kan finnas skäl att analysera om definitionen av undervisning inom komvux behöver tydliggöras för att öka likvärdigheten samt ge tydligare förutsättningar för en bedömning av om undervisningstiden är rimlig i förhållande till kraven i utbildningen.

Skolinspektionen konstaterar att det finns risker med att undervisningens form och omfattning, i förhållande till kraven i ämnes- och kursplaner, inte är tydligare reglerad inom komvux. Kartläggningens resultat synliggör några risker gällande undervisningens omfattning och vilka faktorer som

⁸ Diarienummer 2022:11388

⁹ Skolinspektionen, Årsrapport 2023, dnr 2024:1192

ligger till grund för hur mycket undervisningstid som läggs ut. Knappt med undervisningstid väcker också frågor kring lärarnas underlag för att sätta rättvisande och likvärdiga betyg. Mot bakgrund av riskerna menar Skolinspektionen att det kan finnas skäl för regeringen att överväga en tydligare reglering av undervisningens omfattning inom komvux, i syfte att säkerställa att elever erbjuds en likvärdig utbildning av god kvalitet.

I rapporten om *Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi)*¹⁰ har Skolinspektionen lyft bland annat följande. En ökad tydlighet genom Skolverkets kommande revideringar i kursplanen för komvux i sfi kan skapa grund för ökad kvalitet i utbildningen och mer likvärdiga möjligheter för eleverna att lära sig det svenska språket oavsett huvudman. En tydligt formulerad kursplan skapar också en bas för en undervisning inom komvux i sfi som omfattar hela kursplanens innehåll. Revideringarna behöver samtidigt avväga och ta hänsyn till utmaningarna att anpassa undervisningen till elevers behov, förutsättningar och mål. Skolinspektionen har vidare tidigare generellt framhållit vikten av konkretion i styrdokumentet för en tydlig och stödjande tillsyn och kvalitetsgranskning. För att tillsynen ska kunna kontrollera att eleverna får en fullgod och likvärdig utbildning som följer och omfattar aktuella styrdokument är det viktigt att kraven anges så konkret som möjligt.

Bedömning och betyg

I anslutning till rapporten *Likvärdig bedömning och betygssättning*¹¹ så har frågan om eventuellt riktvärde för tillåtna avvikelser i betyg lyfts i myndighetens årsrapport 2023. Om det finns en önskan att myndigheten på ett tydligare sätt ska utgöra en motkraft mot en för generös betygssättning i förhållande till resultat på det nationella provet behöver Skolinspektionen kunna förelägga vid avvikelser mellan resultat på nationella prov och betyg. Det innebär att det behöver finnas ett riktvärde för hur stora avvikelser som ska vara tillåtna. Ett sådant riktvärde behöver vidare vara reglerat i lag och inte enbart återfinnas i ett stödmaterial eller dylikt. Ett riktvärde bör heller inte ligga på individnivå utan bör riktas mot samlade avvikelser på gruppnivå. Myndigheten lyfter frågan om ett riktvärde ur ett granskningsperspektiv men är medveten om att frågan är komplex och att det kan finnas andra sätt att motverka betygsinflation. För- och nackdelar med ett riktvärde bör noggsamt utredas. Skolinspektionen bedömer dock att det utifrån dagens lagstiftning är svårt för myndigheten att på ett effektivt sätt verka för likvärdighet på nationell nivå och att det därför behövs någon form av förändring.

Avseende *granskning av betygsrätten inom vuxenutbildningen*¹² så har Skolinspektionen på uppdrag av regeringen granskat förekomsten av folkhögskolor och enskilda utbildningsanordnare med beviljad betygsrätt. I

---

¹⁰ Diarienummer 2023:7614

¹¹ Diarienummer 2023:7451

¹² Diarienummer 2023:2524

den rapporten redovisas bland annat förslag på hur de svårigheter som finns när det gäller att kontrollera hur betygsrätten används kan åtgärdas.

Regleringar som kan övervägas av regeringen är:

- möjlighet för Skolinspektionen att kunna återkalla beviljad betygsrätt som inte används.
- anmälningsplikt inför genomförande av utbildning för enskilda utbildningsanordnare och folkhögskolor.

Dessa regleringsändringar skulle göra det möjligt för myndigheten att återkalla gamla tillstånd för betygsrätt som inte använts under en bestämd tidsperiod. Tillsammans med att anordnare behöver anmäla när de avser att genomföra utbildning skulle det ge en aktuell bild av vilka tillstånd som används och när, vilket också skulle underlätta för myndigheten att veta när tillsyn kan genomföras. Vidare uppfattar Skolinspektionen att en översyn bör ingå i en större genomlysning av regleringen för kommunal vuxenutbildningen som helhet, för såväl komvux som utbildning motsvarande komvux. Skolinspektionens förstärkta tillsyn av kommunal vuxenutbildningen på skolnivå har nyligen inletts och vi kommer att fortlöpande redovisa våra erfarenheter och slutsatser inom området och lyfta områden där myndigheten ser att det kan finnas behov av förstärkt lagstiftning.

Välfärdsbrott och våldsbejakande extremism

Skolinspektionen har i uppdrag att stärka tillsyn och tillståndsprovning i syfte att motverka kriminella eller olämpliga aktörer i skolväsendet. Skolinspektionen har stärkt sin tillsyn och tillståndsprovning kopplat till *välfärdsbrottslighet*¹³. Här är ägar- och ledningsprovning ett centralt verktyg.

Välfärdsbrottslighet motverkas mest effektivt genom att oseriösa aktörer inte får tillträde till en marknad. Nedan är de områden där det finns risker och där tydligare reglering i vissa fall kan stärka Skolinspektionens arbete ytterligare.

- Enskilda huvudmän utan krav på kvalificerad revisor. Ett krav på kvalificerad revisor kan öka möjligheten att upptäcka oseriösa aktörer samt minska risken för ekonomisk brottslighet och andra oegentligheter.
- Ideella föreningar som inte har krav på att registrera företrädare. Avsaknaden av reglering avseende ideella föreningar medför svårigheter för Skolinspektionen att vid ägar- och ledningsprovning kontrollera denna typ av skolhuvudman
- Internationella skolor omfattas inte av Skolinspektionens ägar- och ledningsprovning. Myndigheten saknar därför möjlighet att kontrollera

---

¹³ Skolinspektionens arbete med att förhindra välfärdsbrottslighet-Återrapportering av regeringsuppdrag om stärkt tillsyn och tillståndsprovning i syfte att motverka att kriminella eller olämpliga aktörer verkar i skolväsendet (2024:2408).

personerna bakom dessa verksamheter, trots att verksamheterna finansieras med allmänna medel.

- Komvux på entreprenad är en marknad som saknar tillståndsplikt inklusive ägar- och ledningsprövning för de enskilda utbildningsanordnare som erbjuder komvux på uppdrag av kommunerna. Detta är fallet trots att komvux finansieras med allmänna medel. Skolinspektionen ska granska komvux på skolnivå men saknar i huvudsak inblick i de fall kommuner upptäcker oseriösa aktörer eller ett oseriöst agerande bland de enskilda anordnare som anordnar komvux.
- Många aktörer anmäler inte ägarförändringar trots en skyldighet att göra detta. Sanktionsavgifter utreds för närvarande av utredningen om vinst i skolan. Skolinspektionen vill peka på att ägarförändringar kan vara ett relevant område för en eventuell sanktionsavgift.
- Det finns inte förutsättningar att kontrollera utländska fysiska och juridiska personer i ägar- och ledningskretsen på motsvarande sätt som svenska aktörer. Skolinspektionen välkomnar att problematiken utreds.

Avseende granskning av skolor med *problematik avseende våldsbejakande extremism*¹⁴ m.m. så ser Skolinspektionen att möjligheten att begära fördjupade utredningar genom att en central stödfunktion inrättas vid CVE kan förbättra myndighetens förutsättningar. Skolinspektionen ställer sig vidare bakom att regeringen utreder huruvida ideella föreningar som tar emot statliga stöd bör omfattas av krav på att registrera företrädare. Skolinspektionen välkomnar även att Utredningen om vinst i skolan (U 2022:08), via regeringens tilläggsdirektiv, ska utreda om det utländska ägandet till viss del bör begränsas. Myndigheten ser vidare positivt på att sanktionsavgifter utreds i förhållande till att ägarförändringar för friskolor inte anmäls.

Avseende de kommunala verksamheterna har Skolinspektionen lyft att myndigheten har svårt att få överblick när det gäller situationen vid dessa verksamheter avseende förekomsten av risker för antidemokratisk extremism.

I rapporten om våldsbejakande extremism framförs vidare att Skolinspektionens *personal behöver omfattas av sekretess* för uppgifter om personnummer och födelsedatum i personaladministrativ verksamhet. Skolinspektionen har tidigare i remissvar tillstyrkt att det finns ett behov av sekretesskydd för personal som utreder och fattar beslut i ärenden där det förekommer kopplingar till våldsbejakande extremism och andra antidemokratiska miljöer. Skolinspektionen har fattat flera beslut om återkallelse på grund av bedömd olämplighet med anledning av kopplingar till våldsbejakande extremism, vilket är ett mycket ingripande beslut. Myndigheten framhåller därför att det finns ett behov av sekretesskydd för personal som arbetar med att utreda och fatta beslut i ärenden där

---

¹⁴ Skolor med problematik avseende våldsbejakande extremism m.m. Redovisning av Skolinspektionens arbete med förstärkt tillsyn och annan granskning (2023:7240).

kopplingar till våldsbejakande extremistiska miljöer aktualiseras. Skolinspektionen menar att sådan personal bör omfattas av det utvidgade sekretesskyddet för personnummer och födelsedatum enligt 39 kap. 3 § tredje stycket offentlighet- och sekretesslagen (2009:400).

Remissyttranden

I våra remissvar under 2024 har följande regeländringsbehov förts fram.

I yttrande över *Ett starkare skydd för offentliganställda mot våld, hot och trakasserier* (SOU 2024:1, Ju2024/00057, har Skolinspektionen fört fram följande angående personaladministrativ sekretess.

Utredningen har bedömt att det nuvarande skyddet som finns för offentliganställdas uppgifter inom personaladministrativ verksamhet utgör en lämplig avvägning mellan behovet av sekretesskydd och intresset av offentlighet. Den personaladministrativa sekretessen bör därför inte ändras enligt utredningens uppfattning. Skolinspektionen delar utredningens bedömning, men vill beträffande myndighetens egen verksamhet föra fram följande när det gäller det starkare sekretesskyddet för personnummer och födelsedatum i personaladministrativ verksamhet i 39 kap. 3 § tredje stycket offentlighets- och sekretesslagen och 10 § offentlighets- och sekretessförordningen. Skolinspektionen har i remissyttrandet över *Rätt mottagare - Granskning och integritet* (SOU 2021:99, Ku2020/02393) gjort bedömningen att det finns ett påtagligt behov av sekretesskydd för Skolinspektionens personal, som idag utreder och fattar beslut i ärenden där det förkommer kopplingar till våldsbejakande extremism och andra antidemokratiska miljöer. Skolinspektionen föreslog i det remissyttrandet att myndighetens personal förs till listan över dem som omfattas av nyss nämnda sekretesskydd enligt 10 § offentlighets- och sekretessförordningen. De förhållanden som låg till grund Skolinspektionens förslag gäller alltjämt i dag, varför myndigheten vidhåller förslaget.

I yttrande över betänkandet *Offentlighetsprincipen eller insynslag – Allmänhetens insyn i enskilda aktörer inom skolväsendet* (SOU 2024:28) samt promemorian *Offentlighetsprincipen med lättnadsregler för mindre enskilda huvudmän i skolväsendet* (U2024/01169) har Skolinspektionen betonat vikten av att myndigheten säkras tillgång till den skolinformation som myndigheten behöver för att kunna utföra sitt instruktionsenliga uppdrag. Det är nödvändigt att åtminstone ett av förslagen till långsiktig lösning för att säkerställa tillgången till skolinformation antas. Detta för att Skolinspektionen ska få tillräckligt underlag för sina riskanalyser, vilket framförts tidigare genom myndighetens framställning till Regeringskansliet.

I yttrande över betänkande *Ökat informationsutbyte mellan myndigheter - Behov och föreslagna förändringar* (SOU 2024:63, Ju2024/01778) framhåller Skolinspektionen behovet av att sekretess i Skolinspektionens tillståndsprovning och tillsyn ses över och förstärks bland annat för att öka

viljan hos utlämnande myndigheter att dela information. Skolinspektionens tillståndsprovning och tillsyn saknar eller har begränsad sekretess vilket kan påverka utlämnande myndighets vilja att lämna uppgifter.